

Spis treści

Przedmowa

Wstęp

Rozdział 1. Teorie radykalnej zmiany społecznej, rewolucje demokratyczne

Wstęp

Formy radykalnej zmiany ustrojowej

Rewolucje klasyczne

Społeczeństwa otwarte i zamknięte

Główne typy współczesnych reżimów według Linza i Stepana

Teorie demokracji

Liberalizacja a demokratyzacja

Rewolucje demokratyczne w warunkach globalizacji świata

Teorie przejścia do demokracji

Rozdział 2. Struktura społeczna, relatywna deprywacja a uczestnictwo w życiu publicznym

Wstęp

Struktura społeczna - podstawowe pojęcia

Nierówności społeczne: polaryzacja a zmiana dystansów międzyklasowych

Zasady sprawiedliwości społecznej a legitymizacja nierówności

Relatywna deprywacja

Trzy kategorie nierówności a życie publiczne

Pozastrukturalne podziały społeczne

Podziały społeczne a zachowania w życiu publicznym

Nierówności a jakość demokracji

Polityka społeczna

Rozdział 3. Podmiotowość społeczna i poczucie sprawstwa

Wstęp

Weber i meandry rozwoju theory of agency

Podmiotowość sprawcza - pojęcia i definicje

Aktor indywidualny i zbiorowy

Struktura a podmiotowość sprawcza

Poziom mikro i poziom makro

Kultura a podmiotowość społeczna

Ryzyko i odpowiedzialność a podmiotowość

Podmiotowość w społeczeństwie pluralistycznym

Rozdział 4. Status obywatelski

Wstęp

Definicje podstawowych pojęć

Historyczny rozwój koncepcji obywatelskości

Liberalna i komunitarna koncepcja obywatelskości

Obywatelskość, państwo narodowe a ład społeczno-polityczny

Odtwarzanie obywatelstwa po komunizmie

Radykalne koncepcje obywatelstwa

Rozdział 5. Społeczeństwo obywatelskie

Wstęp

Rozumienie społeczeństwa obywatelskiego

Specyfika społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej i Wschodniej

Spór o społeczeństwo obywatelskie: perspektywa liberalna i republikańska

Społeczeństwo obywatelskie a wspólnota narodowa

Społeczeństwo obywatelskie a społeczeństwo polityczne

Między wspólnotą a stowarzyszeniem

Rozdział 6. Obywatelskość i społeczeństwo obywatelskie w warunkach globalizacji świata

Wstęp

Od modelu westfalskiego do kosmopolitycznej demokracji

Podejście liberalno-internacjonalistyczne

Podejście republikańskie

Podejście kosmopolityczne

Dlaczego utopia? Dygresja teoretyczna

Krytyka koncepcji demokratyzacji globalizacji

Ku globalnemu społeczeństwu obywatelskiemu?

Rozdział 7. Kultura polityczna a jakość demokracji

Wstęp

Pojęcia i definicje

Zasób kultury politycznej Polaków

Kultura polityczna jako czynnik hamujący agresję i przemoc w życiu publicznym

Kapitał społeczny a kultura polityczna

Alienacja polityczna

Rozdział 8. Wartości, interesy i ideologie

Wstęp

Aksjologiczna sfera życia publicznego (wartości)

Pragmatyczna sfera życia publicznego (interesy)

Konfliktowe skale oceny a zachowania i postawy jednostki

Życie publiczne jako przestrzeń uzgadniania roszczeń

Ideologia jako legitymizacja roszczeń

Rodzaje ideologii i ich roszczenia

Konserwatyzm

Liberalizm

Socjalizm

Komunizm

Nacjonalizm

Faszyzm

Populizm

Fundamentalizm

Feminizm

Interesy i wartości w warunkach zmiany systemowej

Ideologie po komunizmie

Rozdział 9. Zbiorowi aktorzy życia publicznego

Wstęp

Działania zbiorowe
Tłum
Ruch społeczny
Grupy interesu
Obywatelskie organizacje pozarządowe
Partie polityczne

Rozdział 10. Konflikty społeczne

Wstęp
Klasyczne teorie konfliktu społecznego
Współczesne teorie konfliktu społecznego
Definicja konfliktu społecznego
Typy konfliktów społecznych
Konflikty społeczne w społeczeństwie demokratycznym i niedemokratycznym
Sposoby rozwiązywania konfliktów
Konflikty społeczne w Polsce po II wojnie światowej
Poznański Czerwiec (1956)
Polski Październik
Marzec '68
Grudzień 1970 i konflikty lat siedemdziesiątych
Polski Sierpień i jego konsekwencje
Konflikty w III RP

Rozdział 11. Marginalizacja i wykluczenie społeczne

Wstęp
Koncepcje i definicje: marginalizacja a wykluczenie
Przyczyny marginalizacji i wykluczenia
Marginalizacja jako efekt uboczny transformacji systemowej
Skutki marginalizacji i wykluczenia społecznego

Rozdział 12. Patologie życia publicznego

Wstęp - co prywatne, co publiczne
Patologia życia publicznego a socjopatologia - definicje
Teoretyczne podejścia do problemu patologii życia publicznego
Korupcja
Kapitalizm polityczny
Przyczyny patologii życia publicznego

Epilog

Aneks

Akt konfederacji targowickiej (fragmenty)
Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela uchwalona 26 sierpnia 1789
Konfederacja warszawska 28 I 1573
Konstytucja 3 maja
Bibliografia

Podręczny słowniczek terminów

Indeks

